

Joventut sense Déu

Visat núm. 30
(octubre 2020)
Ödön von Horváth

Els negres

25 de març.

A l'escriptori hi ha un ram de flors. Un bonic detall de la meva mestressa, que s'ha recordat que avui és el meu aniversari.

Però necessito lloc i poso les flors a un costat, i també la carta dels meus pobres pares. La mare ha escrit: «Per molts anys, estimat, en el dia del teu trenta-quatrè aniversari. Que Déu totpoderós et doni salut, sort i felicitat!». I el pare ha escrit: «Per molts anys, fill, en el dia del teu aniversari. Que Déu totpoderós et doni sort, felicitat i salut!».

La sort no és mai sobrera, penso, i de salut també en tens, gràcies a Déu! Toco fusta. Però feliç? De feliç no en soc pas. Ben mirat, ningú no n'és, de feliç.

M'assec a l'escriptori, destapo un flascó de tinta vermella, em tacho els dits i em poso de mal humor. Coi, haurien d'inventar una tinta que no ho empastifés tot!

De feliç no en soc, no.

Prou bestieses, em dic a mi mateix. Tens una feina fixa que et dona dret a cobrar una pensió de jubilació, i avui en dia, que ningú no sap si demà la Terra continuarà girant, això no és cap minúcia! Més d'un faria el que fos per ser al teu lloc! El percentatge de candidats a una plaça d'institut que arriben a exercir de professors és baixíssim! Gràcies a Déu que tu pertanys al cos docent d'un institut municipal i et pots permetre el luxe de tornar-te un vell xaruc sense haver de preocupar-te pels diners! Si vols, pots viure fins als cent anys i tot, potser arribaràs a ser l'home més vell del país! El dia del teu aniversari la teva foto sortirà a les revistes, i a sota hi dirà: «Encara conserva la plenitud de les seves facultats». I tot això, amb una pensió a la butxaca! Pensa-hi bé i no faltis al deure!

Com que no vull faltar al deure, em poso a treballar.

Tinc vint-i-sis quaderns al costat, vint-i-sis nois d'uns catorze anys que ahir, a la classe de geografia, van haver d'escriure una redacció, perquè ensenyo geografia i història, jo.

A fora encara fa sol, que bé s'hi deu estar, al parc! Però la feina primer de tot, corregeixo els quaderns i apunto en una llibreta qui serveix i qui no.

El tema proposat, d'acord amb el pla d'estudis és: «Per què hem de tenir colònies?». Això, per què? A veure què hi diuen els alumnes.

El nom del primer estudiant comença perB: es diu Bauer de cognom, i de nom, Franz. En aquesta classe no hi ha cap cognom que comenci perA, i en canvi, en tenim cinc ambBinicial. No és gaire habitual que coincideixin tantesB en un grup de vint-i-sis alumnes! Però dues de lesBsón de bessons,

i això explica l'anomalia. Inconscientment dono un cop d'ull a la llista de noms de la llibreta i constato que laB gairebé només l'atrapa laS. Exacte: quatre noms comencen perS, tres perM, dos perE, G,L iRi un perF,H, N,T, W,Z, mentre que no hi ha cap cognom que comenci perA, C,D, I,O, P,Q, U,V, XoY.

A veure, doncs, Franz Bauer, per què necessitem les colònies?

«Necessitem les colònies», escriu, «perquè ens calen grans quantitats de matèries primeres, ja que sense matèries primeres no podríem fer funcionar de manera òptima la nostra gran indústria, cosa que tindria com a conseqüència desastrosa que els treballadors d'aquí tornessin a perdre la feina». Justa la fusta, Bauer! «Però no es tracta tant dels treballadors» —doncs de què, Bauer?—, «sinó més aviat del conjunt de la nació, perquè al capdavant els treballadors també formen part de la nació».

Vet aquí un descobriment sens dubte fenomenal, penso, i de sobte constato amb estupor la freqüència amb què en els nostres temps se'ns serveixen veritats obsoletes com si fossin eslògans acabats de formular. O ha estat sempre així?

No ho sé.

L'únic que sé és que ara m'he de tornar a llegir vint-i-sis redaccions, unes redaccions que arriben a conclusions falses partint d'hipòtesis errònies. Seria fantàstic que el que és «erroni» i el que és «fals» s'anul·lessin mútuament, però aquest no és el cas. Caminen de bracet corejant tòpics sense sentit.

Em guardaré prou, com a funcionari municipal, de criticar gens aquesta cantarella encisadora! Em sap greu, però què pot fer una sola persona contra tothom? Només enfadar-se en secret. I jo ja estic tip d'enfadar-me!

Ödön von HORVÁTH, *Joventut sense Déu*. Pròleg de Ramon Farrés. Juneda: Fonoll, 2019, 3a edició, p. 15-17.

1a edició: 2017

Translated by Anna Soler Horta